

SZÓKE IMRE MÁTYÁS

A hány barátságos embert láttam ma, mindegyiknek hátat fordítottam. Azután nadrágomat letolva, és mélyen előre hajolva készségesen széthúztam a farpofáimat. Vannak ilyen hóbortjaim. Amúgy elismerem, nem ez a legkézenfekvőbb módja a kapcsolatfelvételnek, de szép számmal tudnám sorolni az előnyeit is. Első helyen említve, hogy tartalmasan szórakoztató, közvetlen és őszinte formuláról van szó, amelynek közösségépítő, megtartó erejét sem hanyagolnám el. Nagyon ritka ugyanis, hogy ez a fajta szótlan kitérülködés csak egy embert vonzana magához; kettő-három, alkalmanként négy-öt barátságos érdeklődőt is elkápráztathatunk egyszerre.

Annyit tennék még hozzá, hogy nem érdemes közben beszéddel próbálkozni. A figyelem megkötése, a kívánt hatás elérése célszerűen nonverbális úton történik, legfontosabb eszközeink a testbeszéd és a tökéletesen begyakorolt koreográfia. Az olyan verbális túlhazsások, mint az „ezt nézzétek meg“, leronthatják a kívánt hatást, és őszinte, lírai törekvésünket a kapcsolattartásra destruktívan befolyásolhatják. Magyarán: modorossá válhatunk, önzővé és narcisztikussá, s ez a közösség kedélyének halványulását szokta eredményezni szándékainkkal éles ellentétben. Én például azt szeretem látni, hallani, konstatálni, hogy a körülöttem összegyűlt emberek valódi egyetértésre jutnak, dűnyögnek, bólogatnak, kedélyük fölmelegszik, s végül előnti őket a békeszeretet és a segítő szándék.

MENNYI

Tegnap este a 28-as villamoson éreztem: nem megy. Megint nagyon erősen. Előre hajoltam, a térdemre tett szürke hátizsákhoz nyomtam a homlokom. Nem akartam látni semmit: a Népszínház utcát, az utasokat, a jobbra-balra lengő kapaszkodókat, kint a sötétben lebegő köztemetőt. Előtte, a végállomáson nagy nehezen fölszállt egy idős nő, két hatalmas fekete

zsákkal, plusz még a vállán lógott egy táska. A villamosvezető mindent elkövetett, hogy rácsukja az első ajtót, de hiába, a zsákok ellenálltak, csörögtek-zörögtek, s a nő fura, gyors mozdulatokkal fölvonszolta őket a kocsi belsejébe. Zavaros, vad tekintettel nézett körül. A zsákjai egyenként is majdnem akkorák voltak, mint ő, telis-teletömve kiürült, földről-szemétből összegyűjtött sörös meg kólás dobozokkal. A szerelvény meglódult, a nő majdnem hanyatt esett, valószínűtlen csörömpöléssel tántorodott a kocsi belseje felé, azután vissza, de a zsákok száját egy pillanatra sem engedte el. Vénseges fekete szoknyát viselt, leheletvékony galléros pulóvert, szintén feketét. A haja őszült, de még sűrű és erős volt, s mintha az ég felé meredezett volna, de erre nem esküszöm meg. Az egyik utas, egy szandálos középkorú férfi, akinek majdnem az ölébe zuhant, nem bírta tovább és rászólt: „Üjjön má’ le!” Nem tudott. Valamit motyogott maga elé, azután me, hogy senki se válaszolt, belekiabált a férfi arcába: „Mennyi a Teleki tér?” „Kettő” – mondta a férfi, de addigra a kérdező megint továbbsodródott, el mellettem, egészen a hátsó ajtóig. „Kettő” – visszangoztam a helyes választ, „kettő” – ismételte meg egy lány is, aki mellé a csörömpölő zsákokkal megérkezett. Ahogy visszanéztem rá, a National Geographic vagy a Spektrum borzasztó természetfilmjei jutottak eszembe. „Egy hangya a testsúlyának akár ötvenszeresét is képes elhordani.” De láttam magam előtt egy nőtény oroszlánt is, ahogyan farol, vonszolja fölfelé az elejtett gnú tetemét a meredek folyóparton. Bár ez a nő egy kisebb ragadozóra hasonlított inkább, borz vagy vadkutya fűrgeségével mozgott, pillanatra sem engedve el a zsákmányt, nekilődulások és fékezések között próbálta megvetni a lábát. Azután, amikor végre a Teleki térre értünk, megint motyogott valamit maga elé, vagy mintha morgott volna, odafutott a középső ajtóhoz, és csörögve-zörögve leszállt. A villamosvezető lelkiismeretesen megint mindent megtett, hogy rácsukja az ajtót. „Nem fog menni.” Hihetetlen erővel tört rám az érzés, melynek soha, semmilyen körülmények közt nem szabadna engednem. „Ez tényleg itt van, itt van, ez tényleg itt van!” Ekkor hajoltam rá a saját térdemre, a térdemen pihenő táskára, és semmivel se törődve a durva tapintású műanyaghoz szorítottam a homlokom. Két férfi ült még a hátam mögött. „Mennyit lehet kapni egy üres sörös dobozért?” – kérdezte valamelyik.